

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 15-12-47788

ניתן ביום 21 נובמבר 2016

המערערת

עמישב שרותים בע"מ

-

המשיב

רמי מוסט

לפני: השופטת לאה גליקסמן, השופט אילן איטח, השופטת סיגל דוידוב – מוטולה,
נציג ציבור (עובדים) מר ראובן רבינוביץ, נציג ציבור (מעסיקים) מר אמנון גדעון

בשם המערערת – עו"ד עודד גיל
בשם המשיב – עו"ד ערן גולן

פסק דין

השופטת לאה גליקסמן:

1. ערעור זה סב על החלטותיו של רשם בית הדין, השופט כאמל אבו קאעוד, מיום 8.12.2015 ומיום 21.12.2015, שניתנו במסגרת תיק ע"ע 15111-12-15.

הרקע לערעור כעולה מהחלטת הרשם ומכלל החומר שבתיק:

- ביום 5.11.2015 ניתן פסק דינו של בית הדין האזורי בתל אביב (סעי"ש 17120-07-12; השופט יצחק לובוצקי) בתביעתו של המשיב (להלן – **העובד**) נגד המערערת (להלן – **החברה**). תביעתו של העובד נתקבלה חלקית.
- על פי הנתונים במערכת נט המשפט, ביום 7.12.2015 הגיש העובד בקשה להארכת מועד להגשת ערעור עד ליום 7.1.2016. בבקשה נטען כי פסק הדין הומצא לבי"כ העובד בדואר ביום 11.11.2015, כך שהמועד האחרון להגשת הערעור טרם חלף, ובכך יש טעם מיוחד להארכת מועד להגשת ערעור. כמו כן צוין בבקשה כי העובד היה בחו"ל בתקופה האחרונה; עומס עבודה רב [המוטל על בי"כ העובד]; חלק מהסוגיות בהן הכריע בית הדין האזורי הינן עקרוניות, כגון החרגת עובד בענף השמירה מתחולת חוק שעות עבודה ומנוחה בניגוד לצו הרחבה בענף.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 15-12-47788

4. בהחלטה מיום 8.12.2015 קבע רשם בית הדין כך:
- "הואיל והבקשה הוגשה בתוך המועד להגשת הערעור, מוארך המועד כמבוקש.
- הודעת הערעור תוגש ב- 6 עותקי נייר ותשולם האגרה כדין עד ליום 7.1.16.
- לא ייעשה כן, לא יהא מנוס ממחיקת הבקשה וסגירת התיק ללא התראה נוספת".
5. החברה הגישה "בקשה לעיון נוסף בהחלטה" שבה העלתה טענות אלה: ב"כ העובד מודע לעובדה כי ב"כ החברה אשר יצג אותה בבית הדין האזורי מייצג אותה בקביעות, ולמרות האמור לא ציין בבקשתו להארכת מועד את פרטי ב"כ החברה כמען להמצאת כתבי בית דין ולא העביר עותק מהבקשה למשרד ב"כ החברה, והדבר מלמד על ניסיון לבצע "מחטף" תוך פגיעה חמורה בזכויותיה של החברה; פסק הדין הומצא לב"כ העובד עוד ביום 5.11.2016, בהתאם לנתוני מערכת נט המשפט, ועל פי בירור שנערך עם מרכז המידע; נוכח האמור, במועד הגשת הבקשה להארכת מועד חלף המועד להגשת ערעור, ובכך נשמט היסוד העומד בבסיס ההחלטה; אין בפסק הדין כל החלטה תקדימית או חידוש, הוא מבוסס על הלכות בנות עשרות שנים, ואין הוא עומד בסתירה לדין; יש לחייב את ב"כ העובד בהוצאות אישיות נוכח ניסיונו לבצע "מחטף" ונוכח העובדה שנמנע מלהעביר את הבקשה לב"כ החברה.
6. בתגובה טען העובד כי ערעור הוא הליך משפטי נפרד, ואין מקום להניח שבא כוחו של צד ימשיך לייצגו בשלב הערעור, וב"כ החברה לא מסר הודעה כי הוא מייצגה בכל ערכאה; בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון [ע"א 3693/15 לנגוצקי נ' רציו חיפושי נפט (1992) שותפות מוגבלת (5.11.2015)]; להלן – פסק דין לנגוצקי] צפייה יזומה בכתב בי דין באמצעות מערכת "נט המשפט" אינה בגדר המצאה לצורך מניין הימים להגשת הליך ערעורי; לא נמסרה לב"כ העובד הודעה בדבר קיומו של כתב בי דין במערכת הממוכנת, בהתאם לתקנה 475 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד – 1984, המפנה לסימן 2; הערעור מעלה שאלות כבדות משקל.
7. בתשובה לתגובת העובד עמדה החברה על טענתה כי ב"כ העובד קיבל ביום 5.11.2015 הודעה שלפיה ניתן פסק דין בתיק באמצעות מערכת נט המשפט, ובעקבות ההודעה פסק הדין נקרא על ידו בו ביום, ומדובר בניסיון הטעייה של בית

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 15-12-47788

הדין; פסק דין **לנגוצקי** אינו חל בנסיבות המקרה הנדון, נוכח התיקון לתקנות סדר הדין האזרחי [תקנות סדר הדין האזרחי (הוראת שעה), התשע"ה – 2015, ק"ת 7542 (13.8.2015)]; להלן – **הוראת השעה**], שנכנס לתוקפו ביום 1.11.2015, שלפיו די במשלוח הודעה וקישור להחלטה, אשר פתיחתה תתאפשר באמצעות מנגנון הזדהות מאובטח, ואין צורך במשלוח פסק הדין אל כתובת דואר אלקטרוני.

8. העובד הגיש **"תגובת המבקש לתשובת המשיבה בבקשה לעיון נוסף בהחלטה"**, שבה טען כי לא נשלחה אליו כל הודעה בדואר האלקטרוני. לתגובה זו צורף תצהירו של ב"כ העובד, שבו הצהיר כי - **"פסק הדין מעולם לא הומצא לי לכתובת דוא"ל כלשהי בה אני משתמש (gmail)"** וכי - **"יתרה מזאת: מעולם לא קיבלתי כל הודעה מבית הדין הנכבד לכתובת הדואר האלקטרונית שלי – לא בדבר המצאת פסק הדין האמור ולא כל הודעה אחרת"**.

9. בהחלטתו מיום 21.12.2015 קבע הרשם כך:

"מעיון בתיק האלקטרוני של בית הדין קמא עולה כי לא נשלחה הודעה וקישור לפסק הדין לתיבת הדואר האלקטרוני של ב"כ המבקש כמתחייב מתקנה 497ג(א) לתקנות סדר הדין האזרחי (הוראת שעה). נוכח האמור, ובשים לב להחלטת בית המשפט העליון בע"א 3693/15 מיום 5.11.15 לפיה מועד 'הצפיה' בפסק הדין אינו המועד ממנו יש למנות את המועדים להגשת הערעור, הבקשה להארכת מועד להגשת הערעור מיום 7.12.15 הוגשה בתוך המועד להגשת הערעור ושמכך החלטתי מיום 8.12.15 בעינה עומדת.

אין צו להוצאות"

החלטות הרשם מיום 8.12.2015 ומיום 21.12.2015 הן מושא ערעור זה.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 15-12-47788

הנתונים העובדתיים:

10. במסגרת הכנת פסק הדין, נערך בירור באגף מערכות מידע ומחשוב בהנהלת בתי המשפט (להלן – **אגף המחשוב**) לצורך קבלת מידע על אופן המצאת החלטות ופסקי הדין באמצעות מערכת נט המשפט. בהחלטה מיום 6.11.2016 נשלחו ממצאי הבירור לתגובת הצדדים. על פי המידע שנמסר לבית הדין עובר למתן ההחלטה -

”ככל שעורך דין צפה ביוזמתו במסמך קודם להמצאתו באמצעות הודעה באתר לעורך הדין על ידי המזכירות, המערכת משתמשת בתיעוד הצפייה ביוזמת עורך הדין כאישור לכך שהמסמך נצפה על ידי עורך הדין, ומקשרת בין תיעוד הצפייה להמצאה, כאישור על מסירת המסמך. במקרה כזה, למרות שהמזכירות ביצעה את הפעולה של המצאה באמצעות הודעה באתר לעורך הדין, המערכת לא שולחת הודעת דוא"ל לעורך הדין על קיום המצאה (מאחר שהיא מניחה שעורך הדין כבר צפה במסמך)”.

11. בתגובתו ציין ב"כ העובד כי נראה לו שהמידע שנמסר לבית הדין אינו מדויק לחלוטין, וכי מניסיונו הפרקטיקה הנוהגת היא שגם במקרה שבו צופה עורך הדין בהחלטה או בפסק הדין ביוזמתו במערכת נט המשפט קודם להמצאתו באמצעות הודעה באתר לעורך הדין, המזכירות כן שולחת לתא דואר אלקטרוני מאובטח של עורך הדין הודעה על כך שניתן פסק הדין.

12. בעקבות תגובת ב"כ העובד נערך בירור נוסף באגף המחשוב והתברר כי אכן המידע שנמסר לבית הדין ופורט בהחלטה מיום 6.11.2016 אינו מדויק, וכי החל מיום 30.7.2015 הוכנס שינוי במערכת, כך שבעת ביצוע המצאה באמצעות אתר נט המשפט נשלחת הודעת דוא"ל ובה קישור (link) לצפייה במסמך דרך אתר נט המשפט, ללא קשר אם הייתה צפייה או לא הייתה צפייה במסמך באתר קודם לכן. עד למועד הכנסת השינוי, המערכת לא שלחה הודעת דוא"ל בעת ביצוע ההמצאה דרך האתר.

13. להלן, נפרט את התשתית העובדתית, הן בנוגע לאופן המצאת החלטות ופסקי דין במערכת נט המשפט והן במקרה הנדון.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 15-12-47788

14. בתהליך של המצאת מסמכים באמצעות אתר נט המשפט נשלחת לכתובת הדוא"ל שמסר עורך הדין להנהלת בתי המשפט הודעת דוא"ל ובה קישור (link) לצפייה במסמך דרך אתר נט המשפט, ללא קשר אם קודם לכן הייתה צפייה או לא הייתה צפייה במסמך; בהודעה נאמר לעורך הדין כי קיים מסמך שהומצא לעורך הדין, והיא כוללת קישור ל"תיבת הדואר" הפנימית של עורך הדין באתר נט המשפט; המערכת מחכה 72 שעות לכך שעורך הדין יצפה במסמך באתר; ככל שלא הייתה צפייה במסמך בתוך 72 שעות, המערכת "עוברת" לאמצעי המשלוח הבאים בתור (דוא"ל, פקס, השלמת המצאה); הצפייה במסמך מהווה מבחינת המערכת אישור מסירה, והיא שומרת את פרטי הצפייה תחת מצב המסירה.
15. בבדיקה שנערכה על ידי אגף המיחשוב בנוגע למקרה הנדון, דהיינו המצאת פסק דינו של בית הדין האזורי בתיק סע"ש 17120-07-12 התבררו העובדות הבאות:
- 15.1. ב"כ העובד, עו"ד ערן גולן, **מסר** כתובת דוא"ל להנהלת בתי המשפט כבר ביום 4.2.2014.
- 15.2. פסק הדין נצפה במערכת נט המשפט על ידי ב"כ העובד (או מי ממשרדו) ביום 5.11.2015 **בשעה 12:31**.
- 15.3. המזכירות שלחה את פסק הדין לב"כ העובד **בדואר**, ביום 5.11.2015 בשעה 20:36, וכמו כן שלחה המזכירות **הודעה באתר** ביום 5.11.2015 **בשעה 20:38**.
16. נתון רלוונטי נוסף להכרעה בהליך הוא כי ב"כ העובד הגיש תצהיר שלפיו לא נתקבלה בתיבת הדואר האלקטרוני שלו הודעה ובה קישור לפסק הדין.

טענות הצדדים בערעור:

17. נקדים ונאמר כי לטעמנו היקף הטענות ו"עוצמת" הטענות מטעם שני הצדדים היו לא מידתיים ביחס לשאלה העומדת להכרעה בערעור. נוכח האמור, נבהיר כי לא מצאנו לנכון לפרט את כל טענות הצדדים, אלא רק את אלה שרלוונטיות להכרעה בערעור, ובהתאמה נתייחס רק לטענות אלה.
18. **החברה טענה** כי פסק הדין נצפה ונקרא על ידי ב"כ העובד ביום 5.11.2015, וב"כ העובד אינו מכחיש זאת; יש לראות במסירת הודעה לב"כ העובד באמצעות

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 15-12-47788

מערכת נט המשפט וצפייה בנט לאחר מכן כהמצאה כדין, על פי הוראת השעה; נוכח האמור, **פסק דין לנגוצקי** אינו רלוונטי, כיוון שהתייחס למצב המשפטי הקודם, טרם הוראת השעה; הבקשה להארכת מועד לא הומצאה לחברה ולא נתמכה בתצהיר; במועד בו הומצאה לחברה ההחלטה מיום 8.12.2015 חלף המועד להגשת ערעור אף לגישתו של העובד, כך שמדובר בפגיעה אנושה בזכויותיה של החברה; במקרה הנדון, יש להחיל את "כלל הידיעה" נוכח העובדה שב"כ העובד הגיש את הבקשה להארכת מועד מבלי להעבירה לצד שכנגד ומבלי שטרח והבהיר כי ביום 5.11.2015 ידע את תוכנו של פסק הדין; בבקשה הועלו טענות סתמיות שלא נתמכו בתצהיר; עומס עבודה ושהייה בחו"ל אינם בגדר "טעם מיוחד" להארכת מועד להגשת ערעור; פסק הדין מבוסס על הלכות קודמות ואינו משנה את ההלכה הפסוקה.

במסגרת תגובתה להחלטה מיום 6.11.2016 חזרה החברה על טענותיה, וטענה כי המידע העולה מבדיקת בית הדין (שכאמור, התברר בדיעבד כי לא היה מדויק) מתיישב עם טענותיה בהודעת הערעור ובסיכומי הטענות; החברה הדגישה שוב את טענתה כי ב"כ העובד פעל בחוסר תום לב בכך שהעלים את העובדה כי במועד הגשת בקשתו להארכת מועד חלף המועד להגשת ערעור; אין רלוונטיות לשאלת אופן התנהלות המזכירות נוכח העובדה שב"כ העובד צפה בפסק הדין ביום 5.11.2015.

19. **ב"כ העובד טען כי** פסק דינו של בית הדין האזורי לא נשלח לכתובת הדוא"ל שלו הרשומה במערכת נט המשפט ורשומה על כל כתבי הטענות, ולא התקיימו התנאים שבתקנות סדר הדין האזרחי ל"המצאה כדין", כפי שקבע הרשם בהחלטתו מיום 21.12.2015; צפייה בנט אינה בגדר המצאה כדין; פסק הדין של בית הדין האזורי הומצא לב"כ העובד בדואר ביום 11.11.2015, ועל כן הבקשה להארכת מועד הוגשה בטרם חלף המועד להגשת ערעור; ערעור הינו הליך משפטי נפרד ולא היה מקום להניח שב"כ החברה ימשיך לייצגה בשלב הערעור; אין מקום להחיל את "כלל הידיעה" במקרה הנדון; פסק הדין מעלה סוגיות לא פשוטות הראויות לדיון בערכאת הערעור.

במסגרת תגובתו להחלטה מיום 6.11.2016 טען העובד כי צפייה במערכת נט המשפט, אשר לכל צוות משרד ב"כ העובד קיימת גישה אליה, אינה בגדר המצאה

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 15-12-47788

כדין, אלא אם נשלחה הודעת לכתובת הדוא"ל בהתאם לדרישות תקנה 497א(ג2); לא בכדי, בתקנה 497ג אין כל חלופה בדבר צפייה יזומה, אלא נדרשת שליחת הודעה לכתובת דוא"ל המצויה במערכת; דווקא לאור העובדה שבמשרדי עורכי דין מועסקים פעמים רבות עובדים נוספים (שלא כולם עורכי דין), שלהם גישה למערכת נט המשפט, יש צורך בשליחת הודעה לתיבת דוא"ל של עורך הדין; מחוקק המשנה היה מודע לכך שקיימת אופציה טכנית במערכת "נט המשפט" לצפייה יזומה, ואף על פי כן לא קבע בתקנות שצפייה יזומה ללא משלוח דוא"ל לפי הפרוצדורה הנדרשת בתקנות מהווה המצאה כדין, ולא הותר שיקול דעת למזכירות לקבוע "תחליף המצאה".

המסגרת הנורמטיבית:

20. תקנה 475 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד – 1984 (להלן – **תקנות סדר הדין האזרחי**), החלה בבית הדין לעבודה מכוח תקנה 29 (3) לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), תשנ"ב – 1991, קובעת כמפורט להלן:

כתב בי-דין יומצא באחת הדרכים האלה:

- (1) *במסירה אישית על ידי פקיד בית המשפט, על ידי עורך דין, פקידו או שליח מטעמו, או על ידי אדם אחר שבית המשפט או מנהל בתי המשפט הסמיכו לכך בכתב, או על ידי שליח מטעמו של אדם שהוסמך כאמור (לכל אחד מאלה ייקרא שליח בי-דין);*
- (2) *על ידי מוסד כאמור בסימן ב';*
- (3) *בדואר כאמור בסימן ג';*
- (4) *בפקסימילה כאמור בסימן ג'1;*
- (5) *באמצעי אלקטרוני כאמור בסימן ג'2.*

21. ביום 1.11.2015 נכנסה לתוקפה הוראת השעה [תקנות סדר הדין האזרחי] הוראת שעה) התשע"ה – 2015; ק"ת 7542 (13.8.2015)], אשר תוקפה הוא למשך שנתיים מיום תחילת התקנות. בתקופה בה חלה הוראת השעה הוראות סימן ג'2 אליהן מפנה תקנה 475(5) הן כמפורט להלן:

1.497. הגדרות

בסימן זה

"כתובת דואר אלקטרוני" – כתובת במערכת דואר אלקטרוני שאינה מערכת מאובטחת של דואר אלקטרוני ושהנמען מפעיל בה אמצעים סבירים לצורך הגנה על תיבת הדואר שלו מפני שיבוש

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 47788-12-15

בעבודתה העלול לפגום במהימנות המידע שבה ;

"כתובת מאובטחת של דואר אלקטרוני" – כתובת במערכת
מאובטחת של דואר אלקטרוני ;

...

497ג המצאת כתב בי דין אלקטרוני

(א) ניתן להמציא כתב בי-דין אלקטרוני לנמען שאינו בית המשפט, אל תיבת הדואר שבכתובת המאובטחת של הדואר האלקטרוני של הנמען, ובלבד שהנמען מסר את כתובת הדואר האלקטרוני שלו כאמור לבית המשפט לצורך ביצוע הוראות סימן זה וציין בסמוך לה כי מדובר בכתובת מאובטחת של דואר אלקטרוני ; ואולם הוראה זו לא תחול על כתב בי-הדין הראשון בתיק.

(ב) כתב בי-דין אלקטרוני שנשלח אל כתובת מאובטחת של דואר אלקטרוני כאמור בתקנת משנה (א), יראוהו ככתב שהומצא במסירה אישית לנמען ביום ובשעה שצוינו באישור המסירה האלקטרוני, אם לא הוכח היפוכו של דבר.

(ג) להמצאה כאמור בתקנת משנה (א) תצורף הזמנה לדין, אם נדרשת לפי תקנות אלה, ערוכה לפי הטופס המתאים בתוספת, והוראות תקנה 20 לא יחולו.

(ג1) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי בית המשפט לשלוח לתיבת הדואר שבכתובת דואר אלקטרוני או בכתובת מאובטחת של דואר אלקטרוני שנמסרה לבית המשפט לפי תקנות משנה (א) או (ד), הודעה בדבר קיומו של כתב בי-דין במערכת הממוכנת הכוללת קישור לכתב בי-הדין, שפתיחתו תתאפשר באמצעות מנגנון הזדהות מאובטח (להלן – ההודעה) ; שלח בית המשפט הודעה כאמור, יראו את כתב בי-הדין ככתב שהומצא במסירה אישית לנמען ביום ובשעת השליחה כפי שמופיעים בשעון פנימי שבמערכת המחשוב של בתי המשפט המכויל על פי כללים מקובלים.

(ג2) על אף האמור בתקנת משנה (ג1), לא יראו את כתב בי-הדין ככתב שהומצא במסירה אישית לנמען ביום המשלוח, אם הגיש הנמען תצהיר בדבר אי-הגעת ההודעה אל כתובת הדואר האלקטרוני שמסר.

(ד) המבקש להמציא לבית המשפט כתב בי-דין אלקטרוני, ימסור לבית המשפט כתובת דואר אלקטרוני או כתובת מאובטחת של דואר אלקטרוני לצורך קבלת כתבי די-דין אלקטרוניים מאת בית המשפט כאמור בתקנת משנה (ג1) ; כתב בי-דין אלקטרוני המיועד לבית המשפט, יומצא אל יעד ההגשה האלקטרוני.

(ה) כתב בי-דין אלקטרוני שנשלח אל יעד ההגשה האלקטרוני כאמור בתקנת משנה (ד), יראוהו ככתב שהומצא במסירה אישית

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 15-12-47788

לבית המשפט ביום ובשעה שצוינו באישור אלקטרוני של מערכת
בתי המשפט.

....

22. בפסק דין **לנגוצקי** קבעה רשמת בית המשפט העליון כי צפייה יזומה בהחלטה של בא כוחו של בעל דין אשר תועדה במערכת "נט המשפט" איננה בבחינת המצאה כדין, שכן על פי לשון התקנות הרלוונטיות (קודם לתיקון בהוראת השעה) נדרש משלוח של כתב בי דין אלקטרוני. כמו כן, אין מקום לקביעה גורפת כי צפייה בהחלטה במערכת "נט המשפט" באופן יזום ומבלי שנערכה המצאה של ההחלטה בידי ביהמ"ש מהווה "ידיעה" אשר ממנה יש למנות את הימים להגשת הליך ערעורי, ויש לבחון בכל מקרה נתון האם קיימות נסיבות קונקרטיות המצדיקות להורות כן. בפסק דין **לנגוצקי** ציינה רשמת בית המשפט העליון כאחד הנימוקים לדחיית הטענה להחלת "כלל הידיעה" את העובדה שבין מועד ההמצאה לבין מועד הידיעה חלף פרק זמן קצר יחסית (כשלושה שבועות).

23. השאלה אם יש לראות בצפייה במערכת נט המשפט המצאה כדין נדונה גם בהחלטת רשמת בית המשפט העליון בעניין **הכשרת הישוב** [בש"א 4852/16 – א פלונית נ' פלוני והכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ (7.9.2016)]; להלן - **פסק דין הכשרת הישוב**]. בפסק דין **הכשרת הישוב** מועד הצפייה בנט של ב"כ המבקשת היה יום 5.4.2016, ומועד הגשת הערעור היה יום 2.6.2016, כמעט חודשיים לאחר מכן. נפסק כי צפייה יזומה של בא כוח בעל דין בהחלטות במערכת נט המשפט, עת בא כוחו של בעל דין לא מסר את כתובת הדואר האלקטרוני שלו לשם המצאה באמצעות מערכת "נט המשפט" אינה מהווה המצאה כדין של פסק הדין. רשמת בית המשפט העליון הוסיפה כי "**נראה שיישום מלא של 'כלל ההזדיות' הקבוע כיום בהוראת תקנה 497ג(ד) לתקנות סדר הדין האזרחי, לפיו 'המבקש להמציא לבית המשפט כתב בי דין אלקטרוני, ימסור לבית המשפט כתובת דואר אלקטרוני או כתובת מאובטחת של דואר אלקטרוני לצורך קבלת כתבי בי דין אלקטרוניים מאת בית המשפט כאמור בתקנת משנה (ג1) ... יוביל לצמצום המקרים בהם עורך דין עושה שימוש במערכת 'נט המשפט' עת לא מסר כתובת דואר אלקטרוני לשם המצאה, אולם כל עוד הדבר מתאפשר בפועל, אין עוגן בהוראות הדין לקבוע כי צפייה יזומה כפי שארעה בענייננו כמוה כהמצאה כדין**".

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 15-12-47788

בפסק דין **הכשרת היישוב** נדחתה הטענה כי יש למנות את מניין הימים להגשת ערעור מהמועד בו צפה בא כוחה של המבקשת בפסק הדין במערכת נט המשפט. זאת, על יסוד הפסיקה שקבעה כי **"ככלל ההמצאה כדין, הוא איפוא, הכלל הנוהג והמחייב, ועל פיו חייב בעל דין לכלכל את התנהלותו הדיונית"**. לאחר בחינת נסיבות המקרה קבעה רשמת בית המשפט העליון כי מן הצד האחד התנהלות בא כוח המבקשת באותו הליך אינה נקיה מספקות, נוכח פרק הזמן שחלף מהמועד בו צפה בפסק הדין ואף הודיע על כך למבקשת לבין מועד הגשת הערעור; ומן הצד השני, ככל שמניין הימים להגשת ערעור היה נמנה ממועד הצפייה בנט, היה על המבקשת להגיש את הערעור ביום 29.5.2016, והפנייה למשרד ב"כ המשיבים הייתה ביום 8.6.2016. מדובר בפרק זמן בן שבוע וחצי, שאינו ממושך מאד. כמו כן יש ליתן משקל לכך שמדובר בערעור בזכות כמו גם בנסיבותיה האישיות של המבקשת, המתגוררת ברוסיה ואינה דוברת עברית, נתונים שמטבע הדברים הקשו על התקשורת עמה. נוכח כל האמור, נתקבלה הבקשה להארכת מועד להגשת ערעור בתוך 14 יום ממועד מתן ההחלטה.

הכרעה:

24. השאלה הראשונה אותה יש לבחון היא האם, כטענת החברה, מניין הימים להגשת ערעור החל ביום 5.11.2015, בין משום שפסק הדין הומצא כדין לב"כ העובד במועד זה ובין משום שיש להחיל את "כלל הידיעה".

25. נסיבות המקרה הנדון **אינן זהות** לנסיבות שנדונו בפסק דין **לנגוצקי** ובפסק דין **הכשרת היישוב**, כיוון שבאותם מקרים בא כוחו של המערער בהליך **לא מסר** כתובת דואר אלקטרוני לצורך המצאת כתבי בי דין, ואילו במקרה הנדון כבר בשנת 2014 מסר ב"כ העובד כתובת דואר אלקטרוני לצורך המצאת כתבי בי דין, ובכך הצהיר כי הוא מסכים לקבלת החלטות ופסקי דין באמצעות הודעת דואר אלקטרוני. נוכח תיקון תקנה 497ג(1) בהוראת השעה משמעות הסכמה זו היא גם הסכמה לקבל החלטות ופסקי דין באמצעות הודעה באתר.

26. אין מחלוקת כי ב"כ העובד צפה בפסק הדין ביום 5.11.2015. עם זאת, על פי האמור בתצהירו, וכן על פי בדיקה שנערכה על ידי רשם בית הדין, **לא נתקבלה** הודעה בתיבת הדואר האלקטרוני שלו עם קישור לפסק דינו של בית הדין האזורי.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 15-12-47788

מכאן, שבמקרה הנדון השאלה היא האם בנסיבות שבהן עורך דין מסר כתובת דוא"ל לצורך המצאת כתבי בי דין, ואין מחלוקת כי צפה בפועל בהחלטה או בפסק הדין, אך הוא לא קיבל הודעה בתיבת הדוא"ל שלו – יש לראות במועד הצפייה בפסק הדין במערכת נט המשפט כמועד ההמצאה לעניין מניין הימים להגשת ערעור, בין משום שהייתה המצאה כדין ובין על בסיס "כלל הידיעה".

27. בכל הנוגע לשאלה אם הייתה המצאה כדין אנו סבורים כי גם לאחר תיקון תקנות סדר הדין האזרחי בהוראת השעה, משילוב הוראות תקנה 497ג(1) ותקנה 497ג(2) עולה כי צפייה יזומה באתר אינה בגדר המצאה כדין, וגם אין די בכך שהמזכירות ביצעה את פעולת משלוח ההודעה באתר, ותנאי לקביעה כי הייתה המצאה כדין הוא שהתקבלה הודעת דוא"ל אלקטרוני בכתובת הדוא"ל שמסר בעל הדין או בא כוחו. אכן, בתקנה 497ג(1) ההתייחסות היא לשליחת ההודעה, שכן נקבע כי יראו את "כתב בי הדין ככתב שהומצא במסירה אישית לנמען ביום ובשעת השליחה כפי שמופיעים בשעון פנימי שבמערכת המחשוב של בתי המשפט ...". אולם, מתקנה 497ג(2), שבה נקבע כי "על אף האמור בתקנות משנה ג(1) לא יראו את כתב בי הדין ככתב שהומצא במסירה אישית לנמען ביום המשלוח, אם הגיש הנמען תצהיר בדבר אי הגעת ההודעה אל כתובת הדואר האלקטרוני שמסר", עולה כי ככל שההודעה לא הגיעה אל כתובת הדואר האלקטרוני שנמסרה להנהלת בתי המשפט, הרי למרות משלוח ההודעה לא רואים את כתב בי דין שנשלחה עליו הודעה "ככתב שהומצא במסירה אישית לנמען ביום המשלוח", דהיינו ככתב בי דין שהומצא כדין. זאת ועוד. על פי התקנות, די בכך שהנמען מגיש תצהיר בדבר אי הגעת ההודעה אל כתובת הדואר האלקטרוני שמסר כדי שייקבע שההמצאה לא הייתה כדין.

28. מעבר לכך שפרשנות זו עולה מלשון התקנות, יש קושי לקבוע כי כל צפייה אקראית בכתב בי דין, שיכולה להיעשות לאו דווקא על ידי עורך הדין אישית אלא על ידי מי משרדו, תיחשב כהמצאה כדין לעניין מניין הימים להגשת ערעור.

29. כללו של דבר – לדעתנו, על פי נוסח תקנות סדר הדין האזרחי גם לאחר התיקון בהוראת השעה, צפייה יזומה בנט המשפט בהחלטה או בפסק הדין של בעל דין או בא כוחו או עצם משלוח הודעה באתר על כתב בי דין על ידי המזכירות אינם בגדר "המצאה כדין" על פי התקנות. כתב בי דין ייחשב ככתב בי דין שהומצא כדין רק

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 15-12-47788

אם **נתקבלה** הודעת דוא"ל הכוללת קישור להחלטה או לפסק הדין בכתובת הדוא"ל שמסר בעל דין או בא כוחו להנהלת בתי המשפט.

30. **אשר להחלת "כלל הידיעה" כן שמועד הצפייה בנט המשפט ייחשב כמועד ההמצאה:** אכן, תכלית הוראת השעה היא ליצור "כלל הדדיות", כך שהן עורכי הדין והן בתי המשפט יוכלו להשתמש במערכת נט המשפט לצורך המצאת כתבי בי דין, באופן שהמצאה באמצעות מערכת נט המשפט תיחשב כהמצאה כדין, וכי דרך המלך המצאת החלטות על ידי בית המשפט תהיה באמצעות מערכת נט המשפט ולא באמצעים אחרים, שעלותם גבוהה יותר. מנגד, כאמור, יש קושי לקבוע שכל צפייה אקראית בהחלטה או בפסק הדין, צפייה שכאמור יכול שתיעשה על ידי עובד ממשרדו של עורך הדין ולא על ידו, תיחשב כהמצאה כדין, שממנה יחל מניין הימים להגשת הליך ערעורי. יתכן, שעם חלוף הזמן, ככל שיוטמע התהליך של המצאת כתבי בי דין באמצעות מערכת נט המשפט, יהיה מקום לקבוע כי יש לראות במועד הצפייה במערכת נט המשפט המצאה כדין מכוח "כלל הידיעה", אם כי כמובהר יש פנים לכאן ולכאן בעניין זה. בכל מקרה, כפי שקבע בית המשפט העליון בפסק דין **הכשרת הישוב**, אין לקבל טענה של בעל דין כי במקרה שלא נתקבלה על ידו הודעת דוא"ל על פסק הדין ושפסק הדין לא הומצא כדין בדרך אחרת, הוא זכאי להגיש הליך ערעורי בכל מועד שהוא. גם בהתנהלות הדיונית מוטלת על בעל דין חובה לנהוג בתום לב, ויש מקרים בהם המתנה בחוסר מעש פרק זמן ממושך תיחשב כהתנהלות הנגועה בחוסר תום לב, ותביא להחלת "כלל הידיעה".

31. **ומן הכלל אל הפרט:** אנו סבורים, כי במקרה הנדון יש לקבוע כי מניין הימים להגשת ערעור החל במועד בו הומצא פסק הדין לב"כ העובד, באמצעות הדואר, דהיינו ביום 11.11.2015, ולא במועד בו צפה בפסק הדין באמצעות תוכנת נט המשפט, ביום 5.11.2015.

32. כאמור, ב"כ העובד הגיש תצהיר שלפיו פסק הדין לא הומצא לו לכתובת הדוא"ל בה הוא משתמש, וכן לא קיבל כל הודעה על פסק הדין לתיבת הדואר האלקטרוני שלו. לפיכך, כמוסבר לעיל, בהתאם לתקנות סדר הדין האזרחי גם לאחר התיקון בהוראת השעה, לא הייתה המצאה כדין של פסק הדין ביום 5.11.2015.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 47788-12-15

33. בנסיבות המקרה, אנו סבורים כי אין מקום להחיל את "כלל הידיעה", ולקבוע כי מניין הימים להגשת ערעור החל ביום 5.11.2015 מנימוקים אלה:

33.1. הכלל הוא שיש להעדיף את "כלל ההמצאה" על פני "כלל הידיעה", וזאת בתנאי ש"כלל ההמצאה" אינו משמש מנוף להתנהגות חסרת תום לב, בלתי מוצדקת או בלתי מידתית של הצד שכנגד, או לשימוש בלתי סביר בהליכי בית משפט. [ראו ע"ר (ארצי) 25768-11-13 מדינת ישראל – דנה תמר פרבר (20.10.2014) והאסמכתאות שם].

33.2. נכון למועד הגשת הבקשה, על פי פסק דין **לנגוצקי**, צפייה במערכת נט המשפט **כשלעצמה** אינה בגדר המצאה כדין, ובא כוח העובד הסתמך על פסיקה זו. גם אם נוכח תכלית הוראת השעה והטמעת השימוש במערכת נט המשפט ככלי עיקרי להמצאת החלטות יהיה מקום לקבוע בעתיד אחרת, וכאמור יש פנים לכאן ולכאן בעניין זה, נכון להיום זו ההלכה, ובא כוח העובד היה רשאי להסתמך עליה ולכלכל את צעדיו על פיה.

33.3. פרק הזמן שבין המועד האחרון להגשת ערעור אם מניין הימים להגשתו החל במועד הצפייה בנט (5.12.2015) לבין המועד שבו הוגשה הבקשה להארכת מועד (7.12.2015) היה **קצר ביותר**.

34. מקובלת עלינו טענת החברה כי היה על ב"כ העובד להמציא העתק מהבקשה להארכת מועד לב"כ החברה, ואין מקום לקבל את טענתו כי לא היה ברור שב"כ החברה ייצג אותה בערעור. למרות האמור, איננו סבורים כי פגם זה בהתנהלות מצדיק לדחות את הבקשה להארכת מועד שהוגשה בתוך המועד להגשת ערעור. עם זאת, עניין זה יובא בחשבון בפסיקת הוצאות בהליך.

35. בהתייחס לטענותיה האחרות של החברה:

35.1. על פי החלטת הרשם מושא הערעור, הטעם המיוחד להארכת מועד להגשת ערעור היה העובדה שהבקשה להארכת מועד הוגשה בתוך המועד להגשת ערעור. על כן, העובדה שהועלו בבקשה טענות נוספות שאינן מהוות בדרך כלל "טעם מיוחד" להארכת מועד, כגון עומס עבודה או שהייה בחו"ל, אינה שוללת הארכת מועד להגשת ערעור בשל הטעם המיוחד שהבקשה הוגשה בתוך המועד להגשת ערעור.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 47788-12-15

35.2. נוכח האמור, גם אין צורך להידרש לטענות הצדדים בנוגע לסיכויי הערעור. נעיר, כי מקובלת עלינו טענת ב"כ העובד כי פסק הדין והערעור מעלים שאלות הראויות להתברר בערכאת הערעור.

36. **סוף דבר** – הערעור נדחה. נוכח התנהלות ב"כ העובד – אי המצאת הבקשה להארכת מועד לב"כ החברה – אין צו להוצאות בערעור.

ניתן היום, כ' חשוון תשע"ז (21 נובמבר 2016), בהעדר הצדדים וישלח אליהם.

סיגל דוידוב-מוטולה,
שופטת

אילן איטח,
שופט

לאה גליקסמן,
שופטת, אב"ד

מר אמנון גדעון,
נציג ציבור (מעסיקים)

מר ראובן רבינוביץ,
נציג ציבור (עובדים)